

Örebro

MITT I LIVET
NR 2 2019

Tävla
och vinn
biobiljetter!

Tema:
*Trygghet
tillsammans*

7 TIPS
Kulturarv
nära dig!

”Konfan ett
minne för
livet”

*Herman Ekblom,
hockeykonfirmand*

Svenska kyrkan
ÖREBRO PASTORAT

Kyrkan finns för dig i sommar

TRYGGHET ÄR ETT vackert ord som kan rymma mycket. I det här numret av *Örebro – Mitt i livet* möter du sopranerna Anna-Sofia Gahnfelt och Anna Wikblom, som sjungit sig igenom många av livets skeenden, sida vid sida. När den ena mår dåligt, får den andra bära lite mer och vice versa. Snacka om trygghet. En förutsättning för en sådan tillit, är att våga vara skör inför den andra och be om stöd när det är tufft.

SOMMAREN ÄR en tid av förväntningar. Vi ska vara glada, lediga, semesterande, lyckliga och ha härliga fester. Om livet gör lite ont, kan det vara svårt att tillstå det. Men jag tror det är viktigt att bejaka att det gör ont ibland – även under sommaren – och att tala sant om livet med någon du litar på. Då blir det lättare för andra att finnas där och minska otryggheten.

EN DEL TYCKER att det finns trygghet i själva kyrkorummet. Att gå in, bli stilla och tända ett ljus. I artikeln på sidorna 8–11 talar både antikvarie Raoul Hjærtström och historikern Christopher O'Regan om kyrkorna som mer än "bara" kulturhistoria. Kyrkorna är byggnader som binder oss samman.

Och kyrkan finns för dig i sommar. Med gudstjänster, konserter, utflykter, våfflor, dagkollo, möjligheter för barnen att leka av sig på Café Nikolai ... Att veta det, är också en trygghet.

Önskar dig en skön sommar och välkommen till kyrkan.

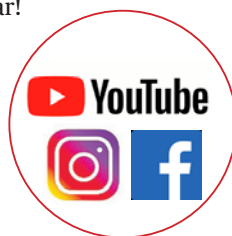

Ewa Selin

EWA SELIN,
kyrkoherde

Massor av tips hela sommaren!

SEMESTERSTÄNGT? Nej, inte hos Svenska kyrkan – vi är igång hela sommaren. Även sent på studentkvällen, faktiskt. Häng med oss på Facebook: Svenska kyrkan i Örebro och på Instagram: @svenskakyrkanorebro så ser du vad vi gör och har på gång. Glad sommar!

I detta nummer:

20 år tillsammans. Förstasopraner på prestigeturné s 4–7

Kulturarv i världsklass. Intervju med Raoul Hjærtström och Christopher O'Regan s 8–11

Tävla och vinn biobiljetter s 14

Kalendern s 15

Därför har Café Nikolai öppet hela sommaren s 16

"Vi har en falsk föreställning om att vi är odödliga, men då den krossas inser vi behovet av en plats där vi kan ställa frågor utan att behöva få svar".

Christopher
O'Regan
sid 8–11

örebro

Örebro – Mitt i livet ges ut av Svenska kyrkan Örebro pastorat och delas ut fyra gånger per år till alla hushåll i de åtta församlingar som ingår i pastoratet: Adolfsberg, Almby, Edsberg, Långbro, Mikael, Mosjö-Täby, Nikolai och Olaus Petri. Nästa nummer utkommer 6 september 2019.

Redaktion för detta nummer:

Cecilia Andersson, Andreas Axinge, Therese Blixt, Jenny Holmberg, Lisbet Kjellin, Helena Larsson, Eva von Walter, Pär Westling. Adress: Svenska kyrkan, Storgatan 27, 703 63 Örebro.

E-post: orebro.mittilivet@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Ewa Selin, kyrkoherde för Örebro pastorat, tfn 019-15 46 00,

e-post ewa.selin@svenskakyrkan.se

Kontaktpuppgifter till Svenska kyrkans församlingar och verksamheter i Örebro hittar du på www.svenskakyrkan.se/orebro eller genom att ringa informationsservice på 019-15 45 00.

Omslagsfoto: Ulla-Carin Ekblom. Produktion: Susanna Rittner, Verbum AB.

Tryck: Hylte Tryck, Hyltebruk 2019.

MILJÖMÄRKET Trycksak 3041 0701

Svenska kyrkan
ÖREBRO PASTORAT

Är du nyfiken?

Bilder från festen "Inte som du tror" finns på Instagram @konfirmandorebro och på svenskakyrkan.se /orebro/konfirmand

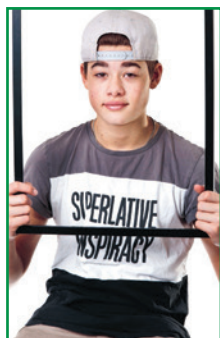
FOTO: ULLA-CARIN EKBLOM

Festen Inte som du tror gick av stapeln den 17 maj. I höst startar Svenska kyrkan över 10 nya grupper. Läs mer och anmäl dig på svenskakyrkan.se/orebro/konfirmand.

Fler ungdomar vill bli konfirmerade i Örebro

Intresset för konfirmation är fortsatt stort bland ungdomar i Örebro. Inga konstigheter, om du frågar konfirmanderna själva.

– Man lär sig mer om kristendomen, träffar nya vänner och får minnen för livet, säger hockeykonfirmanden Herman Ekblom.

ingen självklarhet att anmäla sig. Det var kompisarna i hockeylaget som tipsade om hockeykonfa i Långbro kyrka, där träffarna planeras utifrån lagets träningar. – Jag anmälde mig för att se vad det var och för

att få vara med mina vänner. Jag visste inte så mycket, trodde att vi mest skulle prata om Gud och sitta och läsa bibeln, säger Herman Ekblom.

Men så blev det inte?

– Nej, det är inga läxor och det finns ingen press på hur mycket man ska kunna. Konfan är rolig, man får lära sig mer om kristendomen, gå på gudstjänst och min grupp åkte på en resa till Tyskland och Frankrike, till Disneyland och koncentrationslägret Bergen-Belsen.

Det bästa med konfan?

– Att lära känna nya kompisar och resan, den blev ett minne för livet.

CECILIA ANDERSSON
OCH JENNY HOLMBERG

ÅR 2012 HADE ÖREBRO pastorat 146 konfirmander. 2018, sex år senare, var det 216 och trenden ser ut att hålla i sig 2019. Bakom ökningen står konfirmand- och ungdomssatsningen Inte som du tror.

– Den 17 maj hölls festen Inte som du tror för sjunde året i rad och konfirmander och ledare från alla konfagrupper var på plats, säger Kent Karlson, präst i Olaus Petri kyrka. För de ungdomar som ska börja åttan i höst var festen en möjlighet att komma och kolla läget. Hemma sitter kanske mamma eller pappa med sina bilder av kyrka och konfirmation, som inte alltid stämmer med hur det ser ut i dag.

För 15-årige Herman Ekblom var det

vi4

Vad är trygghet för dig?

Marit Mikaelsson:

– Familjen, att man har mat och pengar för dagen.

Anne-Marie Öquist:

– Mat och husrum. Gemenskapen med andra och tilltro till den egna kraften. Att jag är bra som jag är och inte behöver förstå mig.

Sonny Larsson:

– Att ha ett socialt nätverk som man kan luta sig tillbaka mot och lita på.

Viggo Axel Södergren:

– Trygghet för mig är att ha många vänner, nära och kära som gillar en.

ENKÄT: HELENA LARSSON OCH
OHANES NORAHER OHANES

Sida vid sida, år ut och år in, inandning efter inandning. Efter 20 års sjungande ihop har Anna-Sofia Gahnfelts och Anna Wikbloms andningsorgan mer eller mindre vuxit samman.

I sommar åker de två sopranerna på en ny prestigeturné med Olaus Petri Vocalis, för att sjunga i Westminster Abbey och St Paul's Cathedral i London.

TEXT: JENNY HOLMBERG FOTO: ULLA-CARIN EKBLOM

JAG UNDRAR om det finns någon annan kör i Sverige med två förstasopraner som är så bra som Anna-Sofia och Anna – och som inte konkurrerar?”. Hustruns fråga vid morgonkaffet fick Mats Bertilsson att tänka efter en stund. De två förstasopranerna i Olaus Petri Vocalis sjunger på en hög nivå, står jämte varandra i vokalensemblen, är båda efterfrågade solister och nej – som dirigent har han aldrig sett något som ens påminner om konkurrens.

– Vem som ska sjunga vilka solopartier i Vocalis, det löser de ibland själva. ”Nej, men ta det där stycket du, det där gör du mycket bättre. Så kan jag ta det här istället”. Så brukar det låta.

Inte i falsk blygsamhet utan i, som det verkar, total trygghet. En sådan där trygghet som kan finnas i relationer där båda har burit och vet att de klarar det – och där båda har vågat visa sig skör inför den andra och låtit sig bäras. Så har det sett ut, till och från, i 20 års tid. Två förstasopraner med lite olika karaktär på rösterna men alltid samsjungna – ”lite olika, men aldrig isär”, som Anna Wikblom säger.

– Vi har sjungit oss igenom så många av livets skeenden, säger Anna-Sofia Gahnfelt. Studenttiden på Musikhögskolan, vi har fått barn, det har varit giftermål, vi har upplevt sorger

**Utan dig
kan jag
inte andas**

Ett musikaliskt syskonskap. Anna-Sofia Gahnfelt och Anna Wikblom har sjungit sig igenom livets skeden, sida vid sida.

”Annas röst är som dyr champagne. Full av bubblor, ädel och inte för söt.”

Anna-Sofia Gahnfelt

och glädjeämnen och hela tiden har vi stått där och sjungit tillsammans.

Anna nickar.

– Vi har delat det innersta i själen. Och om någon av oss inte mår bra en dag, vet den andra det så hon är beredd på att backa upp om det behövs.

”Min bättre sopranhälf” har Anna kallat Anna-Sofia i ett Facebook-inlägg och när Anna-Sofia höll tal på Annas examensfest 2017, inledde och slutade hon med att säga ”Utan dig kan jag inte andas”.

— **DET KAN IBLAND** vara tufft att sjunga på den nivå som vi gör, för det både krävs och förväntas mycket, säger Anna. Men vi har utvecklat ett musikaliskt syskonskap som är en fantastisk trygghet. Jag vet var jag har Fia, vi är så samkörda att vi bara gör vissa saker, vi behöver inte bestämma innan. Vi till och med andas likadant. Sjunger vi soloduett andas vi på samma ställe och fraserar på samma

Anna-Sofia Gahnfelt

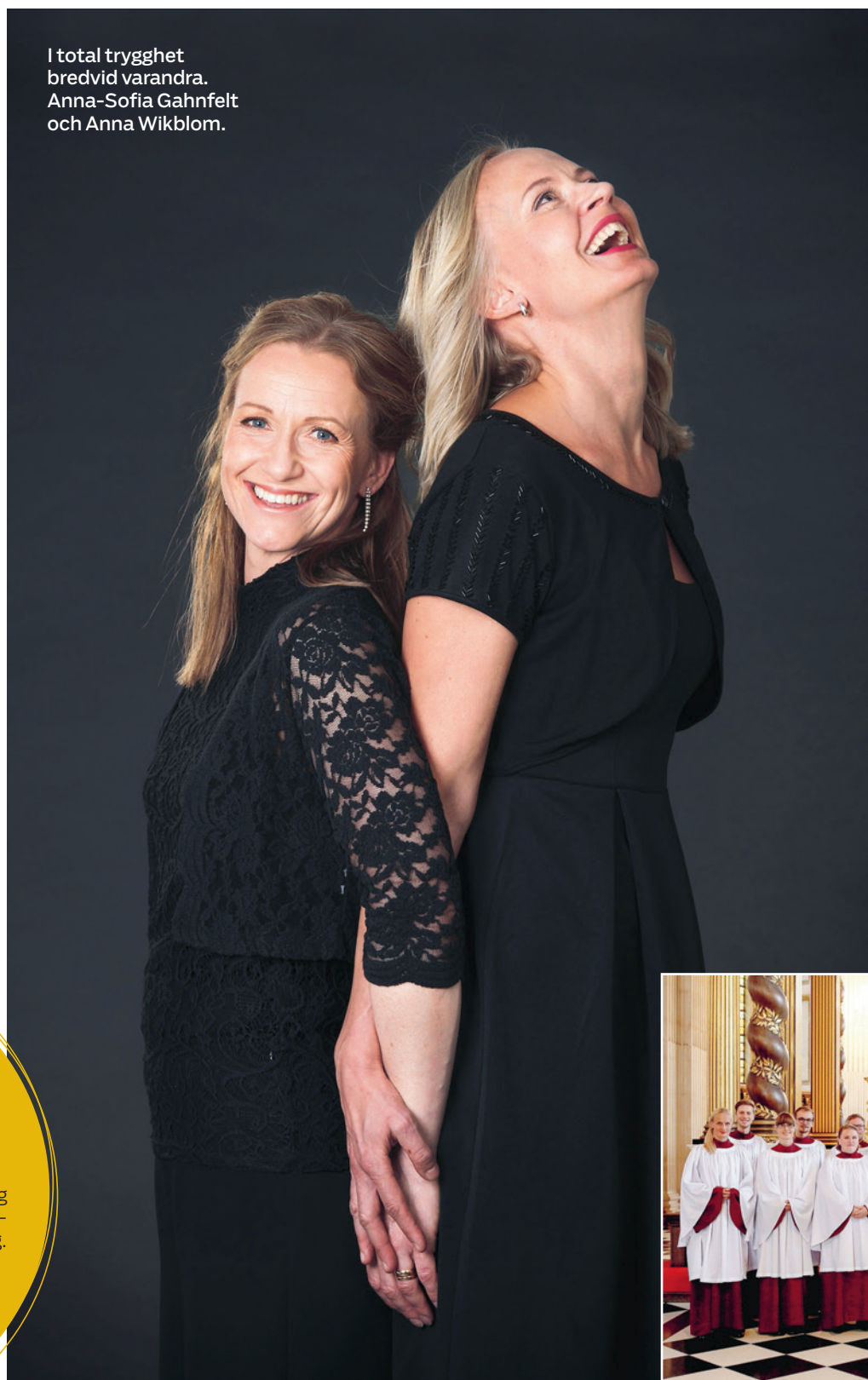
Ålder: 44 år.

I Olaus Petri Vocalis: Förstasopran tillsammans med Anna Wikblom.

Gör: Utbildad sångerska och sångpedagog efter solist- och pedagogstudier vid Musikhögskolorna i Arvika, Örebro och Göteborg.

Har jobbat i operakören på Wermland Opera, anlitas som solist i olika sammanhang och arbetar som sångpedagog på Kävsta folkhögskola.

I total trygghet
bredvid varandra.
Anna-Sofia Gahnfelt
och Anna Wikblom.

vis, för vi har samma musikaliska språk i oss. Sjunger vi i kör, behöver vi körandas – alltså hämta luft på olika ställen – och då bara vet jag var Fia kommer andas, så då andas jag inte där.

En utmaning som sjungandet i Vocalis bjudit på under åren är J.S. Bachs största verk, Matteuspassionen, som sattes upp 2012 i sambad med att Olaus Petri kyrka firade 100 år. Dirigent Mats Bertilsson ville att alla körsångare skulle kunna hela verket utantill och hade anlitat både Drottningholms Barockensemble och internationella stjärnsolister. Anna-Sofia berättar att hon pluggade noter och tyska texter så att hon ”nästan grät”. Med bara några få dagar kvar till konserten stod det klart att den engelska, världsberömda sopransolisten Dame Emma Kirkby drabbats av kraftig strupkatarr – hon kunde inte ens tala, än mindre sjunga *Aus Liebe will mein Heiland sterben*. Lösningen: Olaus Petri Vocalis två förstasopraner delade upp sopranariorna mellan sig och konserten kunde genomföras.

– Det var tungt mentalt för jag vis-

”Anna-Sofias röst är varm och fri, öppen och fyllig.”

Anna Wikblom

FOTO: EMIL SNABB

ste ju att hur bra vi än sjöng, så skulle folk i alla fall bli besvikna över att de inte fick höra Dame Emma Kirkby, säger Anna-Sofia och tillägger:

– Jag skulle ha blivit besviken själv.

Tja, kanske fanns det besvikelse här och där i publiken. Eller så blev åhörarna, i likhet med NA:s recensent, framför allt imponerade över att två Örebro-sopraner fixade att öva in de krävande ariorna med extremt kort varsel, äntra scenen orädda i sällskap av internationella toppsolister, leverera soloparterna – och, förutom detta, även sjunga med i samtliga körsatser, utantill? ”Två olika temperament, två röster – om än en nödlösning så fungerade det förvånansvärt bra” tyckte recensenten som gav konserten högsta betyg.

I sommar väntar en ny, spännande utmaning och en fortsättning på turnén till England 2017. Då, för två år sedan, fick Olaus Petri Vocalis förtroendet att sjunga evensong i Westminster Abbey och St Paul’s Cathedral i London. Att sjunga evensong i England är en månghundraårig tradition som ”utförs och vårdas med en noggrannhet som gränsar till perfektion” enligt dirigent Mats Bertilsson. Det är katedralernas egna körer som har ansvaret för evensong. I enstaka undantagsfall kan uppdraget gå till en utvald kör från någon annan anglikansk katedral.

Men: efter en rad ljudprov, tester, intyg och referenser i form av tunga, engelska musikpersonligheter som gick i god för vokalsembeln från Örebro stod det klart att Olaus Petri Vocalis skulle sjunga evensong i två av den anglikanska kyrkans mest centrala helgedomar i juli 2017. Sådant händer egentligen

Olaus Petri Vocalis i St Paul’s Cathedral 2017 – i sommar är det dags igen. Olaus Petri Vocalis är knuten till Olaus Petri kyrka i Örebro, består av 16 sångare med hög musikalisk bildning och leds av dirigent Mats Bertilsson sedan 2009.

Anna Wikblom

Ålder: 42 år.

I Olaus Petri Vocalis: Förstasopran tillsammans med Anna-Sofia Gahnfelt

Gör: Utbildad i klassisk sång och kördirigering vid Musikhögskolan i Örebro och Stockholm. Arbetade med sång- och körledarskap fram till 2012 då hon gjorde en yrkesmässig helomvändning och började studera igen. Är nu nyanställd läkare vid Geriatriska kliniken på Universitetssjukhuset i Örebro, men har inte släppt musiken och verkar fortfarande som sångsolist.

inte. Eller, för att återigen citera Mats Bertilsson, ”Att man släppte in en kör från Svenska kyrkan i det här sammanhanget är anmärkningsvärt och otroligt hedrande”.

I juli är det dags igen, för Olaus Petri Vocalis gjorde så bra ifrån sig förra gången att kören fått en ny inbjudan. Vokalsembeln ska medverka vid två gudstjänster i Westminster Abbey den 28 juli och sjunga evensong i St Paul’s Cathedral den 29 och 30 juli. Kören kommer även att framträda i St Giles’ Cathedral i Edinburgh och i Durham Cathedral.

– För att lösa den här turnén får vi sångare även lägga ut en slant själva, säger Anna-Sofia.

Ändå ger arbetet med Olaus Petri Vocalis mer än det tar, konstaterar hon. Visst – instudering och konserter tar tid, det ställs alltid höga krav på prestation och leverans och allt görs ideellt, helt utan ersättning. Men Anna-Sofia ser den tid som hon satsar i vokalsembeln som musikalisk fortbildning och Anna håller med:

– Jag blir både musikaliskt stimulerad och utmanad i Vocalis. Det är fortfarande utvecklande för mig att vara med, säger hon.

Så tittar hon till på Anna-Sofia.

– Men jag skulle nog inte göra det utan dig.

Svaret kommer direkt, ett knappt andetag senare.

– Detsamma. ●

Tema: Trygghet tillsammans

”En kulturhistorisk särställning”

Att gå in i en kyrka är att på nära håll känna historiens vingslag. Att bli en länk bakåt i tiden, en del av något större. Experterna Raoul Hjärtström och Christopher O'Regan förklarar varför kyrkorna är ett viktigt kulturarv som behöver vårdas.

TEXT: STIGBJÖRN BERGENSTEN FOTO: ULLA-CARIN EKBLOM

Raoul Hjärtström

Yrke: Antikvarie och expert på kyrkliga kulturminnen.

Favoritkyrka: Hörkens kyrka i Ljusnarsberg. En nationalromantisk skapelse i trä, belägen på en kulle, omgiven av björkar. Den är väldigt speciell och förmedlar en stark känsla.

"Kyrkan har använt de bästa arkitekterna, de bästa konstnärerna" säger antikvarie Raoul Hjärtström.

KYRKAN I SVERIGE står i en klass för sig vad gäller kulturhistoriskt värde. Den har en särställning som inte är jämförbar med något annat.

Det säger Raoul Hjärtström, antikvarie och expert på kyrkliga kulturminnen.

Vi träffas i Nikolaikyrkan, som han valt som en lämplig plats för intervjun.

– Kyrkan har använt de bästa arkitekterna, de bästa konstnärerna. Den är också unik genom att det i samhället i övrigt är ytterst få så gamla byggnader som fortfarande används. I ett kyrkorum ser man också årsringarna, eftersom det under

århundranden skett restaureringar. I Nikolaikyrkan kan man följa utvecklingen från medeltiden och framåt, säger Raoul Hjärtström.

Sedan 1200-talet har örebroare samlats i Nikolaikyrkan och för många är det en speciell upplevelse att på det sättet känna historiens vingslag.

– Tänk dig att när Örebro bara var en simpel trästad stod denna mastodont mitt i centrum. Och ute på landsbygden är ofta kyrkan den enda historiska byggnaden. Kyrkan markerar också centrum, såväl fysiskt som känslomässigt. Symbolvärdet kan inte överskattas och den binder ihop vårt land kulturellt, säger han.

Kyrkan har också under historiens gång varit en kulturlänk. Under den katolska tiden fick Sverige ett kulturellt sammanhang med övriga Europa tack vare kyrkornas samarbete.

– Det var ett nätverk långt innan ordet var uppfunnet. Efter reformationen gavs ett annat uttryck för kyrkans roll. Den blev då sammankopplad med staten, säger Raoul Hjärtström.

Hur ska då detta kulturarv förvaltas?

– Det är knepigt att förvalta ett kulturarv. Kyrkor måste ju vårdas och underhållas. Värdet får inte urholkas. När kyrkan skildes från staten upprättade man en överenskommelse där Svenska kyrkan åtog sig att svara för de kyrkliga kulturminnena. För detta får Svenska kyrkan 460 miljoner kronor per år, vilket täcker en del av kostnaden. Beloppet ska användas till det som skyddas genom kulturmiljölagen – kyrkobyggnader, kyrkotomter och kyrkliga inventarier, säger Raoul Hjärtström. Att summan inte räcker till för allt som krävs är han medveten om.

Det ställs höga krav när man renoverar en kyrka, såväl kulturella som arkitektoniska. Raoul Hjärtström tar som exempel Nikolaikyrkans torn som nyligen renoverades. Med dessa krav följer också högre kostnader.

Men många kyrkor har idag endast ett fåtal besökare. Vad innebär det för kyrkan som kulturarv?

– Hotet är främst de demografiska förändringarna i vårt land. Här i vårt län är läget inte akut, men i många glesbygder står kyrkor som har ett väldigt lågt befolkningsunderlag, säger han.

En trend har varit att stoppa in andra funktioner i kyrkorna. Att kyrkan används som konsertlokal är numera vanligt. Redan förr i tiden skedde skolundervisning i kyrkor.

– Man kan avdela kyrkorummet till olika aktiviteter. I Lima kyrka har man till exempel använt en del av kyrkan som församlingshem. Det finns också exempel på där man inrett arbetsrum och utrymmen för allmän församlingsverksamhet. Vessinge i Halland är ett exempel. Kaféer är också tänkbara.

Vad får man då inte göra i en kyrka?

– Här finns inga generella regler. Varje fall är unikt. Önskemål om förändringar ska vägas mot de kulturhistoriska värdena. I praktiken handlar det oftast om en kreativ process, för att hitta den optimala lösningen för byggnaden. ●

Christopher O'Regan,
populärhistoriker,
författare och guide.

”Ett utropstecken mot hetsen”

EN OBRUTEN KONTINUITET i århundraden, i en del fall tusen år, i en tid då allt annat är föränderligt. Kyrkorna är utropstecken som står emot hetsen. De är något av det mest väsentliga vi har att värna om. Så beskriver historikern Christopher O'Regan sin syn på kyrkorna som kulturbärare.

– Vårt historiska arv luckras upp. Gamla herrgårdar blir konferensanläggningar. Det är bara de gamla kungliga slotten som tillsammans med kyrkorna har en obruten tradition och bildar en lång kedja i en tid när många känner sig vilsna, säger han.

Kyrkan är enligt honom, ”en plats för hemligheter”.

Från toaletten till dopfunten

En kyrka är som en levande skattkammare att stiga in i, förundras över och beröras av. Vad fångar dig? Vi bad representanter från sju olika kyrkor att välja ut en favorit.

1.

Konst- och utställningsväggen i Adolfsbergs kyrka

”Konst är någonting som kopplar samman människor. Att gå in i kyrkan och ta del av olika utställningar och få ta del av en annan människas struggle och känslor tycker jag är intressant!”

Jonna Sjölin

2.

Ljusträdet vid Långbro kyrka

”Trädet ritades av prästen Malin Andersson och tillverkades av Lina Sundin som har smedja här i Karlslund. Det sattes upp inför allhelgona 2003 och används flitigt året om. Ta med eget gravljus eller köp ett för en tia här hos oss.”

Therese Blixt

Väggmålningen i S:t Mikael's kyrka

”Jag vill tipsa om väggmålningen med bildhistorik över Strängnäs stift som är målad av Lars Eklund, med Sankta Birgitta som blev helgonförklarad 1391, reformatorn Olaus Petri och massor av platser och personer från vårt stift.”

Andreas Axinge

4.

Krucifixet i Olaus Petri kyrka

”Det är ganska ovanligt att Kristus, som här, avbildas som segrare på korset. Det påminner om de allra tidigaste krucifixen från 800–1000-talet. Vanligare är de krucifix där Jesus avbildas lidande, så kallade lidande-krucifix.”

Lena-Marie Keber

Christopher O'Regan

Yrke: Populärhistoriker, författare och guide.

Favoritkyrka: Storkyrkan i Gamla stan, där jag bor. Det blir naturligt att slinka in där. Det är en historisk plats med såväl kulturhistoria som politisk historia. Här kröntes bland andra Karin Månsdotter och här stegade den 15-årige Karl XII in och krönt sig själv.

– Här kan man dela såväl sorg som glädje. Själva kyrkorummet ger en upplevelse och man kan känna närhet till dem som är borta, sina förfäder. Det är starka känslor som kyrkorummet förmedlar.

Svenskarna är ett sekulärt folk. De flesta går aldrig i kyrkan, förutom vid högtider som bröllop, begravningar, dop och julottor.

– Så är det. Idag upplever många inget behov av kyrkan, till den dag då tsunamin slår till eller en terrorhandling sker. Då plötsligt upptäcker människor livets bräcklighet, söker sig till kyrkan, tänder ljus och får tröst. Vi har en falsk föreställning om att vi är odödliga, men då den krossas inser vi behovet av en plats där vi kan ställa frågor utan att behöva få svar, säger han.

Han ser likheter mellan monarkin och kyrkorna. Som institutioner har de varit beroende av varandra, nyttjat varandra och varit kulturbärare genom historien.

Många kyrkor står tomma och vissa förvandlas till profana byggnader.

– Ja, jag känner vemod när kyrkor avkristnas. Men jag förstår också problemen. Att underhålla och värma upp kyrkor är kostsamt.

Han tillhör den katolska församlingen i Stockholm.

– Min far kom från Irland, så det var naturligt för mig att tillhöra katolska kyrkan. Men Storkyrkan i Gamla stan ser jag som min hemkyrka. ●

– 7 tips nära dig!

5.

Tapeten och takmålningen i Almby kyrka

"Takmålningarna i Almby kyrka är fyllda med växtslingor och blomster, som för att likna paradiset. När vi renoverade kyrkans besökstoilet och letade lämplig tapet fann vi att den engelske kände formgivaren William Morris skapat ett mönster i samma stil som målningarna i våra kyrkvalv! Den tapeten valde vi så klart. Så nu får den som besöker Almby kyrka en helhetsupplevelse – paradiset möter i såväl höga kyrkvalv som i det mer privata lilla rummet ..."

Jonas Larsson

6.

Dopfunten i Tångeråsa kyrka

"Jag älskar att gå in i Tångeråsa kyrka, en av Sveriges äldsta medeltida träkyrkor. Det går inte att undgå att se den fina medeltida dopfunten i sten, som är kyrkans äldsta föremål från 1200-talet".

Helena Larsson

7.

Den gröne mannen i S:t Nicolai kyrka

"När vi tittar på utsmyckningar i äldre kyrkor ser vi ibland ett gåtfullt, bladbeklätt ansikte som stirrar tillbaka. De kristna besegrade hedendomen bland annat genom att ta över redan förekommande festdagar, bygga kyrkor på gamla kultplatser och ge seder ett kristet innehåll. Ett vanligt förkristet motiv i våra kyrkor är den gröne mannen och han finns även i S:t Nicolai kyrka."

Anders Ekvall

Numrets pryl: Korsordet

FOTO: GETTY IMAGES

HISTORIENS ALLRA FÖRSTA korsord skapades 1913 av journalisten Arthur Wynne på tidningen New York World. Det blev en stor succé och strax följde andra tidningar efter – alla löste korsord! Det sägs att biblioteken i USA fick införa en femminutersregel för hur länge man fick låna en ordbok.

Den ansedda tidningen New York Times kritiserade dock nymodigheten och hävdade att korsordet var en modefluga som snart skulle dö ut. Läkare menade att man kunde få ögonskador och neuroser av att lösa korsord.

Korsord har också orsakat misstanke om landsförräderi. Våren 1944 förekom ord som Juno, Gold, Utah, Overlord och Omaha i korsord i engelska tidningen Daily Telegraph. Då detta var kodnamn för franska stränder där de allierade snart skulle landstiga, blev korsordsredaktören misstänkt för att vilja varna tyskarna. Så sent som 1984 fick det hela sin förklaring. Vid tiden för invasionen hade nämligen några engelska skolbarn fått i uppgift att hjälpa sin rektor, korsordsredaktören Leonard Dawe, att leta fram ovanliga ord till korsorden han skapade. Juno, Gold och Omaha visade sig vara ovanliga ord, men välkända för barnen som bodde och lekte nära de allierades baser i södra England.

EVA VON WALTER

Bli medlem i Svenska kyrkan du också!

Svenska kyrkan i Örebro betyder kyrkor, gudstjänster, körer och musik – men också ett stort socialt arbete. Dit hör till exempel stöd till hemlösa och utsatta, besök hos gamla och sjuka och jourhavande präst. Vi har öppna förskolor, ungdomsgrupper, individ- och

familjerådgivning och samtalsgrupper för människor i sorg. Vi finns på häktet, vid Örebro universitet, bland ungdomarna på Tegelbruket och på Universitets-sjukhuset där Sjukhuskyrkan ger stöd och tröst. Som medlem är du med och gör allt detta möjligt. Tack.

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar
portot.

Ja, jag vill bli medlem i Svenska kyrkan.

- ☐ Jag är döpt i Svenska kyrkan.
- ☐ Jag är döpt i annan kristen kyrkas ordning.
- ☐ Jag är inte döpt, men vill bli medlem och önskar undervisning om dop.
- ☐ Jag är konfirmerad i Svenska kyrkan.
- ☐ Jag är konfirmerad i en annan kristen kyrka.

NAMN:

PERSONNUMMER:

ADRESS:

POSTNR & ORT:

TELEFON:

E-POST:

**Örebro pastorat
Svenska kyrkan**

**SVARSPOST
20486982**

708 00 Örebro

Svenska kyrkan
ÖREBRO PASTORAT

*Ovanstående uppgifter behövs för att vi ska kunna registrera ditt medlemskap.
Dina personuppgifter behandlas enligt dataskyddslagen.
Du kan läsa mer på svenskakyrkan.se/orebro/gdpr.*

Sommaröppet v 24-33

VI FINNS FÖR DIG I SOMMAR

Sommaröppet – tack vare våra medlemmar!

**Sommar på hemmaplan – eller
turist? Kom till oss.**

I city har Café Nikolai öppet alla vardagar, med leksaker både inne och ute – och i S:t Nicolai kyrka ger våra sommarmusiker konsert sex kvällar i veckan. Vi har mid-sommarfirande vid Hjärsta gård, kollodagar i Adolfsberg, vi har våffelmåndagar och pannkaksons dagar i Olaus Petri på norr, det blir grillkvällar, utflykter, damernas fotbolls-VM på storbildsskärm, sommar-caféer med olika program, sommaröppet i berömda Tångeråsa träkyrka – och massa annat.

Behöver du någon att tala med?

Ring oss på telefon 019-15 45 00 så får du hjälp vidare. Jourhavande präst tar emot samtal alla kvällar och nätter. Du kan ringa om du är ledsen, rädd, orolig eller känner dig ensam. För att komma i kontakt med jourhavande präst, ring 112 och be att få bli kopplad.

Svenska kyrkan
ÖREBRO

svenskakyrkan.se/orebro/sommar

Ny sommar med Svenska kyrkan och Open Art!

Open Art är Skandinavians största utställning för samtidskonst, med ett 80-tal konstverk i centrala Örebro. I sommar är det dags igen och även i år kommer du att hitta spännande konst i och utanför S:t Nicolai kyrka. Varför inte ta en liten paus i slangbellan?

ALL KONST SOM ÄR med i Open Art spelar roll, men vissa blir mer snackisar än andra – till exempel de två tavlorna med stora händer av Alexander Creutz, som stod utanför S:t Nicolai kyrka sommaren 2017. I år finns sex av Open Arts konstverk placerade i och utanför kyrkan. Inne i kyrkan hittar du regnbågsfärgade Toolbox 2.0 av Filippa Nilsson – ett verk som även har ett syskon i Svartån nära slottet – och två verk av Ulrika Sparre.

Utanför finns Johannes Espedals stora vävstol. Där hittar du också en stor "östrogenbomb" signerad gruppen Guerilla Girls som vill göra världen bättre, varmare och vänligare med mer östrogen och, inte minst, Cornelia Konrads enorma slangbella – fungerar fint som bänk för den som vill ta en paus.

– Det sjätte konstverket är ett performance-verk av Christin Falsnaes, säger Mark Andersson, producent för Open Art. Det verket finns inte tillgängligt hela tiden, utan kan upplevas på vissa givna klockslag.

Han är väldigt glad över att Svenska kyrkan i Örebro är en del av Open Art:

– För oss är det jätteviktigt. Min bild av Svenska kyrkan i Örebro är att den är väldigt välkomnande och utåtriktad, att man vill vara en del av samhället. En del kyrkor tenderar att bli mer av museer, men så är det inte här.

Anders Lennartsson ser fram mot en ny konstssommar:

FOTO: SOFIE ISAKSSON

Populärt fotoställe sommaren 2017. Då hade konstnären Alexander Creutz två stora tavlor med händer utanför S:t Nicolai kyrka i centrala Örebro.

– Absolut. Konsten utmanar och tillför något till vårt sätt att tolka vår kristna tro.

Open Art pågår under perioden 8 juni till 1 september. För mer information om utställningen och verken, se openart.se.

JENNY HOLMBERG

Tävla och vinn biobiljetter!

Tävling!

I S:t Mikael's kyrka på väster vid Hjärsta finns en intressant och detaljrik väggmålning skapad av Lars Eklund. Väggmålningen föreställer bildhistorik över... ja, vadå? Om du vet svaret har du chans att vinna två biobiljetter!

1. Strängnäs stift
- X. Visby stift
2. Karlstad stift

Skicka in ditt svar senast 26 juli märkt "Tävling nr 2" samt namn och adress till orebro.mittilivet@svenskakyrkan.se eller till Örebro – Mitt i livet, Svenska kyrkan, Storgatan 27, 703 63 Örebro.

Vi har tre vinster i potten. Lycka till!

Grattis!

Kjell-Åke Sjödin, Ragnhild Nilsson och Linus Bergström som svarade rätt i förra numrets tävling och har vunnit var sitt exemplar av Julia Tuve'ssons bok *Plåtmat: Grönt i en långpanna*.

Våfflor i sommar?
17 och 24 juni är det
våffelmåndag i Olaus
Petri församlings-
hem på norr, tisdagar
under vecka 25–31
är det våffelcafé i
Adolfsbergs kyrka.

FOTO: ALEXANDER VON SYDOW

Aktuellt

Detta är bara en liten del av allt som händer hos oss. Du hittar ännu mer på svenskakyrkan.se/orebro. Fri entré om inget annat anges.

Musik & konserter

Kvällssång med våra ungdomsmusiker.

S:t Nicolai kyrka alla vardagar kl 18 och söndagar kl 17 under perioden 14/6–12/7 (ej 16/6). 12/7 är det stor avslutningskonsert!

Musik i sommarkväll. 16/6 kl 18 i Mosjö kyrka. Christian Wallentin och Bengt Geiron medverkar med orgel och elgitarr. 27/6 och 4/7 kl 19 i Adolfsbergs kyrka.

Sommarmusik på Café Nikolai. Varje vardag kl. 14.30 under perioden 17/6–12/7 (ej 21/6). Våra sommaranställda ungdomsmusiker bjuder på blandad repertoar. Onsdagar allsång för vuxna.

Körkonsert. 25/6 kl 19 i Olaus Petri kyrka. Davidson United Metodist Church Chancel and Handbell Choirs.

Barn & familj

Massor av lek och sommarcaféer. Se hela programmet på svenskakyrkan.se/orebro.

Allsång för barn. 18/6, 25/6, 2/7 och 9/7 kl 14.30 på Café Nikolai, Nikolaigatan 8, med våra sommaranställda ungdomsmusiker. 24/6 kl 10.30–11.15 i Adolfsbergs kyrka. Djurtema, kom gärna utklädd! Lunch och fika till självkostnadspris.

Skattjakt. 19/6 kl 16 i Adolfsbergs kyrka. För barn från ca 5 år och uppåt. Anmälan till Johanna Sjölin, 019-15 46 37.

Barnens dag i Tångeråsa. 11, 18 och 25 juli kl 13.30–17.30 vid Tångeråsa träkyrka med pyssel och prova på gamla hantverk. Klockan 14, 15 och 16 är det gammaldags-

skola med fröken Kerstin och fröken Berit.

Kollodagar i Adolfsbergs kyrka. 13/8 kl 9.30–14 för dig som är 7–9 år. Lekar, uppdrag, pyssel och pannkaksbuffé. 14/8 kl 9.30–14 för dig som är 10–14 år. Vattenlek, samarbetsövningar, klurigheter, skapande, grill-lunch. 15/8 kl 12–18 för dig som är 15+. Brunch, Kahoot-tävling, skapande, kubbspel, vattenkrig, pizza. Kostnadsfritt. Anmälan till Johanna Sjölin, 019-15 46 37.

Skapa med KOMTEK. Fredagar kl 10–15 veckorna 26–32 i parken utanför S:t Nicolai kyrka.

Sverigefinsk verksamhet

Mässor. 16/6, 21/7 och 11/8 kl 14 i S:t Mikael's kyrka.

Sångkväll. 28/6, 26/7 och 30/8 kl 17 på Hjärsta gård.

Annat på gång

Sommaröppet på Café Nikolai. Öppet alla vardagar kl 12–16 hela sommaren t.o.m. 16/8 (stängt 21/6). Servering av paj, hembakat, smörgåsar, pannkakor och glass. Lekrum, utomhusleksaker, musik.

Sommarcafé i Tångeråsa träkyrka. Servering av fika och lunch. Hantverksmuseum, visningar av kyrkan, barnaktiviteter och musik. Öppet söndagar kl 14–17 t.o.m. 30 juni. Därefter onsdag–söndag kl 13.30–17.30 perioden 7–28 juli. Även öppet 4 och 11 augusti kl 14–17.

Odla tillsammans med andra. Tisdagar kl

8.30–10.30 vid Hjärsta gård, Hjalmar Bergmans väg 162. Vi börjar med att äta frukost ihop (kostar 20 kr), därefter hjälps vi åt att sköta kyrkans odlingar.

Pannkaksonsdagar. Alla onsdagar kl 11–13 t.o.m. 14/8, vid Olaus Petri församlingshem.

Våffelmåndagar. 17 och 24 juni kl 11–13 vid Olaus Petri församlingshem.

Våffelcafé. Tisdagar kl 13–16 vecka 25–31 i Adolfsbergs kyrka.

Tisdagskvällar i Sörbykyrkan. Alla tisdagar kl 18 under perioden 18/6–6/8. Drop in-fika, andakt.

Midsommarfirande i Hjärstaparken.

21/6 kl 15 på gräsmattan vid Hjärsta gård, Hjalmar Bergmans väg 162. Sång, dans och lekar. Folkdanslaget Nerkia. Kl 10 avfärd för blomlockning, kl 13 klär vi midsommarstången. Avslutats med musikgudstjänst.

Sommarträffar i Olaus Petri. 4, 11, 18 och 25 juli kl 14–15.30 vid Olaus Petri församlingshem. Servering och blandat program.

Pilgrimsvandring längs Munkastigen. 10, 17 och 24 juli i Tångeråsa. Samling kl 10 vid Tångeråsa kyrka, skjuts till vandringens startpunkt, åter vid Tångeråsa kyrka kl 14 där vi avslutar med andakt. Anmälan till Eva Wetter, 070-891 09 59.

Utflykt. 8/8 med start från Olaus Petri församlingshem. Lunchresa till Sollidens kursgård norr om Örebro. Kostnad: 100 kr. Anmälan till Annika Bertilsson, 019-15 46 76.

Vadå fika och lek hela sommaren?

Medlem i Svenska kyrkan?

Du ser till att Café Nikolai kan välkomna människor varje vardag hela sommaren.
Tack!

Elisabeth Schöllin på Café Nikolai mitt i stan.

”Många kommer hit för sällskapet och stämningen. Man måste inte köpa något för att hänga här.”

Fyra frågor till Elisabeth Schöllin på Svenska kyrkans sommaröppna café i city. Vad är det för ställe som har öppet hela sommaren?

– Det är Café Nikolai som ligger ett stenkast från S:t Nicolai kyrka, adressen är Nikolaigatan 8. Det är ett café och en mötesplats för alla åldrar med fika, lunch och ett stort lekrum för barn. Många kommer hit för sällskapet och den goda stämningen, man måste inte köpa något för att hänga här utan det går lika bra att ta med eget mellis eller komma och bara vara.

Vad har ni på gång i sommar?

– Massor! Vi har öppet klockan 12–16 alla vardagar hela sommaren veckorna

25–33, midsommarafton undantaget. Vi serverar paj, hembakat, smörgåsar, pannkakor och glass inne och ute och det finns leksaker i trädgården. Våra ungdomsmusiker har ett omåttligt populärt musikprogram på innergården varje dag klockan 14.30 fram till vecka 28 med bland annat barnallsång och allsång för vuxna. Dessutom har de konsert i kyrkan sex kvällar i veckan.

Varför satsar Svenska kyrkan på det här?

– Vi vet att många känner sig ensamma under sommaren. Alla har inte chans att åka iväg och det kan vara tufft att bli ensam kvar när vänner och bekanta lämnar stan. Känner man så är det

bara att komma förbi, här finns det alltid trevligt folk att umgås med. Det är bland annat därför vi har öppet hela sommaren och försöker ha öppet alla skollov.

Vad är det bästa med Café Nikolai, enligt dig?

– Att olika generationer och människor med olika bakgrund möts helt naturligt. En typiskt vanlig dag på Café Nikolai, det är när småtingar springer och leker bland fikande ungdomar och lunchande tanter och farbröder. Och så gillar jag att allt är gott och prisvärt: En kopp kaffe kostar 10 kronor och bakelserna kostar mellan 15 och 20 kronor.

CECILIA ANDERSSON